

Norrköpings kommun
Norrkoping.kommun@norrkoping.se
Rektorn vid Svärtingehus skola
Madeleine2.karlsson@edu.norrkoping.se

Beslut för grundskola och fritidshem

---

efter tillsyn i Svärtingehus skola
i Norrköpings kommun

Tillsyn i Svärtingehus skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Norrköpings kommun under 2012 och 2013.

Svärtingehus skola besöktes av Skolinspektionen den 11 april 2013.

Fakta om skolan

Svärtingehus skola ligger i samhället Svärtinge ungefär en mil nordväst om Norrköpings centralort. På skolan går cirka 400 elever i förskoleklass och årskurserna 1–6. Till skolan hör ett fritidshem med fyra avdelningar där cirka 240 elever är inskrivna.

Skolan består av fem arbetslag. Fritidshemsverksamheten, förskoleklassen och årskurserna 1–3 är organiserat i fyra hemvister. Inom respektive hemvist finns F-klass, åk 1, åk 2, åk 3 samt fritidshem. Personalen inom varje hemvist bildar ett arbetslag. Personalen i årskurs 4–6 bildar ett arbetslag. Arbetslagsledarna bildar tillsammans med skolans rektor en ledningsgrupp.

Skolinspektionen har tagit del av skolans egna sammanställningar över resultaten i alla ämnen för årskurs 5 åren 2008–2011 och årskurs 6 år 2012 och i svenska och matematik för årskurs 3 åren 2009–2012. Skolan redovisar under denna period en nedåtgående trend i resultat för årskurs 5/6 och för årskurs 3 varierar resultaten. Av resultaten framkommer att 89 procent av eleverna når kunskapskraven i matematik och svenska för årskurs 3 år 2012. I årskurs 6 år 2012 når alla elever kunskapskraven i bild, hem- och konsumentkunskap, musik och slöjd. Lägst resultat når eleverna i årskurs 6 i svenska där 84 procent når kunskapskraven samt i engelska och matematik där 87 procent når kunskapskraven.

Helhetsbedömning

Kunskapsresultaten på Svärtingehus skola visar under åren 2010 till 2012 en nedåtgående trend för årskurserna 5 och 6. Skolan har ett väl organiserat arbete med särskilt stöd, men trots detta finns det elever som inte når kunskapskraven i alla ämnen.

På Svärtingehus skola bedriver rektor i samarbete med personalen ett medvetet och aktivt arbete för att kontinuerligt utveckla skola och fritidshem. Personalen har ett gott stöd av rektorns pedagogiska ledarskap. Skolan har arbetat aktivt med att implementera läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr11) och för att skapa en lättförståelig och gemensam terminologi utifrån läroplanen. Elevernas kunskapsresultat följs upp kontinuerligt. Med korta och jämna intervall följer också personalen upp sitt arbete. Dokumentationen av kvalitetsarbetet behöver dock förbättras så att den ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom skolenheten.

Eleverna är överlag trygga på skolan och i fritidshemmet. Personal och elever arbetar genomtänkt och på olika sätt för att skapa en trygg miljö fri från kränkningar.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 2 september 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och en god miljö

Bedömning

Norrköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Säkerställa att fritidshemmet har en plan mot kränkande behandling.

Motivering

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. En del i detta arbete är att huvudmannen varje år ska se till att det för varje särskild verksamhet upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

I Svärtingehus skola finns en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav vad gäller verksamheten inom förskoleklassen och grundskolan. Fritidshemsverksamheten synliggörs inte i skolans plan. Det framgår inte av planen vilka behov fritidshemsverksamheten har utifrån en kartläggning av verksamheten.

Enligt Skolinspektionen kan fritidshemsverksamhetens plan vara fristående eller utgöra en del av den plan som förskoleklass och grundskola har. Om planen är gemensam måste varje särskild verksamhet synliggöras i planen.

Skolinspektionen konstaterar att fritidshemmet saknar en plan mot kränkande behandling.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun en anmärkning.

Särskilt stöd

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Av åtgärdsprogrammen framgår inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2013:8) med kommentarer om arbete med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd framgår följande. Ett åtgärdsprogram är ett redskap för lärare, annan skolpersonal och rektor för att stödja en elev i behov av särskilt stöd, så att han eller hon får förutsättningar att utvecklas i riktning mot kunskapsmålen i läroplanen och nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Samtidigt är det en skriftlig bekräftelse på elevens behov av särskilt stöd och vilka stödåtgärder som ska vidtas. I det praktiska arbetet fungerar åtgärdsprogrammet som ett stöd vid planeringen och genomförandet av den pedagogiska verksamheten kring eleven.

På Svärtingehus skola utarbetas åtgärdsprogram för elever som ges särskilt stöd. Skolinspektionen har tagit del av åtgärdsprogram som utarbetats på Svärtingehus skola under 2012. Av beslutet framgår inte hur åtgärdsprogrammen ska följas upp och utvärderas. Detta måste tydligt framgå av ett åtgärdsprogram, redan då beslutet om åtgärdsprogram fattas. Det framgår dock av intervjuer och dokumentation att åtgärderna följs upp och utvärderas.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att åtgärdsprogram inte utformas enligt författningarnas krav, då det inte framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Svärtingehus skola bedriver som helhet ett gott arbete med att ge eleverna särskilt stöd, vilket dokumenteras i åtgärdsprogrammen. Därför bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning. Rektorn förutsätts åtgärda bristen och någon redogörelse behöver inte lämnas till Skolinspektionen.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Det saknas dokumentation som ger en samlad bild av skolenhetens resultat, måluppfyllelse och kvalitetsarbete.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektor för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete, dvs. planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Läroplanen anger att rektorn ansvarar för skolans resultat och för att detta följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2012:98), om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår bland annat att rektorn bör se till att doku-

mentationen av skolans kvalitetsarbete är tillräcklig för att ligga till grund för analyser och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingssatser. Vidare bör rektorn skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet. Det är angeläget att rektorn ser till att den dokumentation som personalen gör i olika delar av kvalitetsarbetet systematiseras och sammanställs så att den går att analysera. Personal, elever och vårdnadshavare behöver en samlad bild av verksamhetens resultat, måluppfyllelse och kvalitetsarbete för att ha möjlighet att vara delaktiga, göra val och påverka utbildningens utveckling. Vidare betonas vikten av att analysera orsaken till skillnader mellan olika grupper och klasser eller mellan olika ämnen och målområden i läroplanen.

Svärtingehus skola bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och som till vissa delar är dokumenterat. Utvärderingar inom bestämda områden sker regelbundet utifrån ett årshjul. Skolan och fritidsverksamheten har satt upp målområden utifrån resultatet av egna utvärderingar. Skolans resultat finns samlade i en ny webbportal vilket ökar tillgängligheten och möjligheten till analys enligt rektorn. I skolans dokumentation av kvalitetsarbetet behöver dock resultatsammanställningar, analyser och förslag på åtgärder utifrån kunskapsresultaten i större utsträckning synliggöras. Exempelvis saknas analyser och förslag på åtgärder utifrån skolenhetens måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen/kunskapskraven.

Eftersom det på Svärtingehus skola bedrivs ett aktivt arbete med att utveckla verksamheten och detta arbete till viss del dokumenteras, så bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig. Rektorn förutsätts åtgärda bristen och någon redogörelse behöver inte lämnas till Skolinspektionen.

Författning

4 kap. 6 skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Rut Hård af Segerstad och Sofia Lindstrand deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Jon Torkelstam
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).